Raadsvoorstel

Tabel registratiegegevens

Registratienummer	23.0016221
Zaaknummer	Z22003320
Datum oordeelsvormende raadsvergadering	21 september 2023
Datum besluitvormende raadsvergadering	5 oktober 2023
Van afdeling	Zorg & Welzijn
Onderwerp	Wettelijk advies regionale zendmachtiging 2023-2027
Portefeuillehouder	wethouder R.W. Tesselaar

Samenvatting

Het Commissariaat voor de Media neemt iedere vijf jaar een besluit over de aanwijzing van een lokale/streek omroep. Alleen Stichting Streekomroep West-Friesland heeft een aanvraag ingediend. Aangezien de aanvraag van de stichting betrekking heeft op alle Westfriese gemeenten dient de gemeenteraad van Opmeer een gezamenlijk advies uit te brengen met de zes andere gemeenten. Met dit besluit stelt de gemeenteraad vast dat de aanvragende partij aan de wettelijke vereisten voldoet en heeft zij ingestemd het richtsnoerbedrag zoals berekend door het Rijk en opgenomen in het gemeentefonds, vanaf 2024 jaarlijks in zijn geheel over te dragen aan Stichting Streekomroep West-Friesland.

Inleiding

Het Commissariaat voor de Media neemt iedere vijf jaar een besluit over de aanwijzing van een lokale omroep. Ter voorbereiding hierop wijst de betreffende gemeenteraad volgens de procedure van het Commissariaat een voorkeurspartij aan. Dit proces van zendtijdtoewijzing speelt al geruime tijd in alle Westfriese gemeenten. Op 16 februari 2023 heeft de gemeenteraad van Opmeer besloten het

raadsvoorstel (220022425), naar aanleiding van het voornemen van het college om uitstel te vragen bij het Commissariaat, niet te behandelen tijdens deze besluitvormende raadsvergadering. Ook in de andere Westfriese gemeenten is dit gebeurd. Waar er in eerste instantie vier aanvragende partijen waren is er inmiddels één aanvragende partij over. Alle vier de partijen werken samen onder de vlag van Stichting Streekomroep West-Friesland en zijn gedeeltelijk gefuseerd. Dit betekent dat de Westfriese gemeenteraden geen voorkeurspartij meer aan hoeven te wijzen, maar wel voor 1 november 2023 moeten vaststellen of de aanvragende partij aan de wettelijke vereisten voldoet.

Aangezien de aanvraag betrekking heeft op alle Westfriese gemeenten dient de gemeenteraad van Opmeer een gezamenlijk advies uit te brengen met de zes andere gemeenten. Het is niet nodig dat de betrokken gemeenteraden in een gezamenlijke vergadering en in gelijke bewoordingen een advies uitbrengen over de aanvraag. Aan de voorwaarden van een gezamenlijk advies is voldaan als:
• de betrokken gemeenteraden in hun adviezen verwoorden dat zij in aanmerking hebben genomen dat het een aanwijzingsaanvraag betreft voor meerdere gemeenten;
• de betrokken gemeenteraden over dezelfde programmabeleid bepalend orgaan (PBO)-ledenlijst advies hebben uitgebracht.

Voorgesteld besluit

1. Vast te stellen dat Stichting Streekomroep West-Friesland voldoet aan de wettelijk vereisten;
   a. een rechtspersoon naar Nederlands recht is met volledige rechtsbevoegdheid;
   b. zich ten doel stelt op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven;
   c. volgens de statuten een orgaan heeft dat het beleid voor het media aanbod bepaalt;
   d. een Programmabeleid Bepalend Orgaan (PBO) heeft dat representatief is samengesteld;
2. Vanaf 2024 het richtsnoerbedrag van €9.234 beschikbaar te stellen voor de Stichting Streekomroep West-Friesland, deze kosten te dekken uit het budget voor de Lokale Omroep en het bedrag jaarlijks te indexeren.

Argumenten

1.1 *Stichting Streekomroep West-Friesland voldoet aan de wettelijke vereisten.*
Er zijn vier wettelijke vereisten waaraan de aanvragende omroep moet voldoen.
Op basis van de door de stichting ingestuurde stukken stellen we vast dat de stichting voldoet aan alle vier de criteria en daarmee aan de wettelijke vereisten.

1.2 Stichting Streekomroep West-Friesland beschikt over een professioneel keurmerk.
Stichting Streekomroep West-Friesland heeft in 2023 uit handen van het NLPO (Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen) voor haar label WEEFF het keurmerk Nederlandse Streekomroepen gekregen. Met dit keurmerk wordt de kwaliteit van de zender onderstreept en een evenredige verdeling van journalistieke aandacht in alle gemeenten en kernen gewaarborgd.

2.1 De gemeente houdt zich aan het landelijk vastgestelde richtsnoerbedrag.
De gemeenten hebben een instandhoudingsplicht voor een lokale publieke omroep en dienen de omroep een richtsnoerbedrag te betalen per huishouden. In het geval van een streekomroep zorgen de betreffende gemeenten gezamenlijk voor de bekostiging. Hiervoor krijgen de gemeenten middelen

van het rijk. Deze middelen zijn niet geoormerkt en daardoor niet gekoppeld aan een specifiek doeleinde. Daardoor staat het gemeenten vrij of en hoe zij dit bedrag besteden ten behoeve van de lokale publieke omroep. Door dit bedrag te betalen houdt gemeente Opmeer zich aan het landelijk vastgestelde richtsnoerbedrag door het ministerie van BZK.

2.2. Een sterke regionale omroep is belangrijk voor de slagkracht en professionaliteit van de omroep.
De rijksoverheid is voornemens om in 2025 een stelselwijziging door te voeren voor lokale omroepen. Dit houdt onder andere in dat de 240 lokale omroepen teruggebracht worden naar 80 streekomroepen en moeten deze omroepen verder professionaliseren. Westfriesland is één van die 80 streken. Om de door het Rijk gevraagde professionaliseringslag te maken vraagt Stichting Streekomroep West-Friesland subsidie aan bij het Stimuleringsfonds. Een volledige uitbetaling van het richtsnoerbedrag is daarnaast nodig voor Stichting Streekomroep West-Friesland om zich goed voor te bereiden op het uitvoeren van de stelselwijziging. De bekostiging van de omroepen verloopt vanaf 2026 waarschijnlijk via het rijk en niet meer via de gemeenten.

Kanttekeningen

2.1 Stichting Streekomroep West-Friesland vraagt bovenop het landelijk vastgestelde richtsnoerbedrag extra financiële middelen van de zeven Westfriese gemeenten om de fusie duurzaam en toekomstbestendig te maken.
De stichting heeft in haar beleidsplan en de begroting aangegeven dat de stichting tot en met 2027 extra middelen nodig heeft voor de frictiekosten van de fusie. Het gaat om kosten met een tijdelijk karakter voor onder andere huisvesting, mankracht, software en apparatuur. Doordat het beleidsplan en de begroting van de stichting tijdens het zomerreces zijn ingediend, was het niet mogelijk om het besluit over de vraag om extra middelen in dit voorstel op te nemen. Dat betekent dat de omroep de zendtoewijzing krijgt toegekend, zonder toezegging van de gevraagde extra financiële middelen. Dit kan gevolgen hebben voor de toekomstbestendigheid van de gefuseerde omroep. Bestuurlijk overleg tussen de zeven gemeenten zal richting moeten geven over de aanvraag van de extra financiële middelen. Deze middelen zijn niet opgenomen in de gemeentelijke begroting. Hierdoor dient het besluit over het toekennen van de extra financiële middelen te worden genomen door de gemeenteraad.

Beoogd maatschappelijk effect

Een regionale (streek)omroep met aandacht voor alle stads -en dorpskernen in de regio waarmee wordt voorzien in de lokale nieuwsbehoefte door een programmering die herkenbaar is voor de inwoners van Opmeer. Bovendien is de functie van een regionale (streek)omroep als waakhond van de democratie van groot belang.

Wettelijk kader

- Mediawet 2008
- Vernieuwingsconvenant Gemeenten – Lokale Omroepen 2015 – 2018

- Aanwijzingsprocedure lokale omroep

Participatie

Burgerparticipatie is niet ingezet, de gestelde termijn vanuit het commissariaat van de media en complexiteit van de procedure biedt onvoldoende tijd en gelegenheid hiertoe.

Communicatie

Dit raadsbesluit wordt kenbaar gemaakt aan Stichting Streekomroep West-Friesland. Daarnaast wordt dit besluit verstuurd naar het Commissariaat voor de Media voor 1 november 2023.

Financiën

Het Rijk heeft aangegeven dat de lokale/streek omroepen voor haar belangrijk zijn en geeft de gemeente een richtsnoerbedrag mee ter financiering van deze omroepen. De bijdrage voor Opmeer zou neerkomen op een bedrag van € 9.234 per jaar vanaf 2024. Dit bedrag is opgenomen in de conceptbegroting van 2024. Dit richtsnoerbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Na 2025 zal het Rijk de financiering van de lokale omroepen waarschijnlijk weer zelf verzorgen.

Uitvoering

Nadat alle betrokken gemeenteraden advies aan het Commissariaat hebben uitgebracht, toetst het Commissariaat of de adviezen zorgvuldig tot stand zijn gekomen en deugdelijk zijn gemotiveerd. Is dat het geval, dan gaat het Commissariaat tot besluitvorming over.

Bijlagen

1. Stand van zaken aanwijzingsprocedure:
   Brief Commissariaat voor de Media (17 Juli)
   Aanvraagformulier Sticht Streekomroep West-Friesland
   KVK-uittreksel Stichting Streekomroep West-Friesland
   Afschrift Akte fusie inclusief Statuten
   Overzicht Programmabeleid Bepalend Orgaan (PBO) Stichting Streekomroep West-Friesland
   Balans Staat van baten en lasten Stichting Streekomroep West-Friesland 2021
   Redactiestatuut 2017 Stichting Streekomroep West-Friesland
2. Beleidsplan Stichting Streekomroep West-Friesland 2023-2027 inclusief meerjaren begroting

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelet op mediawet 2008;

in aanmerking te nemen dat het een aanwijzingsaanvraag betreft voor gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec;

in aanmerking te nemen dat de betrokken gemeenteraden over dezelfde pbo-ledenlijst advies hebben uitgebracht;

gelezen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Opmeer d.d. 5 september 2023;

gehoord de behandeling in de oordeelsvormende raadsvergadering van 21 september 2023;

besluit:

1. vast te stellen dat Stichting Streekomroep West-Friesland voldoet aan de wettelijk vereisten;
a. een rechtspersoon naar Nederlands recht is met volledige rechtsbevoegdheid;
b. zich ten doel stelt op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven;
c. volgens de statuten een orgaan heeft dat het beleid voor het media aanbod bepaalt;
d. een Programmabeleid Bepalend Orgaan (PBO) heeft dat representatief is samengesteld.
2. vanaf 2024 het richtsnoerbedrag van €9.234 beschikbaar te stellen voor de Stichting Streekomroep West-Friesland, deze kosten te dekken uit het budget voor de Lokale Omroep en het bedrag jaarlijks te indexeren.

Besloten in de raadsvergadering van 5 oktober 2023.

G.J. van den Hengel
voorzitter

L. Gijben
griffier